

Erfaringsopsamling fra det første stilladskursus i et fængsel med virksomheden FA Stillads og High:five

Interviews med indsatte i Horserød Statsfængsel

INDHOLD

<u>Kort om stilladskurset</u>	3
<u>Før kursusstart – forventninger og tvivl</u>	4
Hvordan hørte du om kurset - og hvorfor sagde du ja?	5
Hvilke reaktioner fik du fra de andre indsatte - og fra de ansatte?	5
Hvad var dine forhåndsforventninger – og var du nervøs for noget?	6
<u>3 ugers kursus – oplevelser og udbytte</u>	7
Hvordan oplevede du starten - og hvordan var undervisningen?.....	7
Hvad skete der undervejs – og hvordan gik din eksamen?	8
Er der noget, der kan gøres bedre næste gang?	9
Hvad er det vigtigste du har med dig fra kurset?.....	10
Vil du anbefale kurset til andre?.....	10
<u>Efter kurset – ligenu og i fremtiden</u>	11
Hvad vil du gerne nu? Er der sket ændringer i dine planer på kurset?	11
Hvad var High:fives rolle på kurset? Vil du bruge High:five fremover?.....	12
<u>Fængselsledelsen får ordet</u>	14
Er der forskel på stilladskurset og anden undervisning i fængslet?	14
Hvad har I lært af det første stilladskursus?.....	14
Hvad skal der ske med stilladskurset fremover?	15

KORT OM STILLADSKURSET

I efteråret 2013 tilbød Horserød Statsfængsel, FA Stillads og High:five i tæt partnerskab et 3-ugers stilladskursus for 15 indsatte.

- *Da jeg hørte om kurset, tænkte jeg, at det var da helt utroligt, at en privat virksomhed interesserer sig for os, der sidder her i Horserød. At de kunne have brug for os, og at de gad komme herind og lave noget. Det var ligesom at få en håndsækning fra verden udenfor.*

Det var første gang, en privat virksomhed rykkede ind i fængslet for at undervise og tilbyde efterfølgende praktik i stilladsfirmaet for alle, der kunne bestå kurset og aflægge en ren urinprøve ved kursets afslutning.

Baggrund

I Rambølls evaluering fra 2012 blev det dokumenteret, at High:fives indsats har en kriminalpræventiv effekt især hos unge afsonere. Anbefalingen var at prioritere indsatsen i fængslerne, fordi High:fives metoder kan indgå i en tidlig koordineret indsats og kan styrke samarbejdet mellem de forskellige aktører omkring den unge.

DISCUS' evaluering 2012 beskrev, hvordan High:fives indsats for afsonere er virksomhedsfuld, *fordi* High:fives metoder spiller sammen med fængslets faste strukturer og bygger bro til virksomhederne udenfor fængslet. Anbefalingen var her, at High:five skal tidligt ind og have en tæt kontakt til afsonerne, ligesom High:five skal styrke det opsøgende arbejde overfor fængslerne og dialogen om, hvordan High:five kan supplere fængslernes opkvalificering af unge afsonere.

High:five har i 2013 udviklet og udvidet indsatsen for unge afsonere. Dette er sket gennem samarbejde med Kriminalforsorgen bl.a. om tættere kobling af High:fives jobindsats til de nye uddannelsesinitiativer i fængslerne. High:five har bidraget til udvikling af en offentlig-privat samarbejdsmodel om erhvervsrettet opkvalificering af indsatte i fængsler med brobygning til arbejdsmarkedet udenfor. Partnerskabet omfatter 3 primære aktører:

- fængsler (arresthus, åbent og/eller lukket fængsel)
- private virksomheder
- High:five

Desuden involverer partnerskabet erhvervsskolerne – og evt. kommunerne, som myndighedsansvarlige ved udslusning fra afsoning.

Stilladskurset i Horserød er det første eksempel på et partnerskab. Kurset er beskrevet og evalueret af de tre samarbejdspartnere, og det indgår også i Evaluering af High:five 2013 (se www.highfive.net).

Erfaringsopsamling blandt deltagerne

High:fives styregruppe besluttede i februar 2014 at bede kursusdeltagere om at fortælle om deres oplevelse af kurset.

Interviewene skulle dreje sig om deltagernes forventninger og motivation for at sige ja til kurset, om deres oplevelse af selve kurset og om deres fremtidsplaner og drømme. Kursisternes in-put vil indgå i overvejelserne om fremtidige initiativer for indsatte.

Som afslutning på interviews med kursusdeltagerne har vi spurgt ledelsen i Horserød om fremtiden for stilladskurset og om samarbejdet med FA Stillads og High:five.

Det er lykkedes os at få kontakt til 10 af de 14 deltagere, der gennemførte kurset, og 8 af dem sagde ja til at medvirke i interview. Interviewene er lavet i Horserød, på FA Stillads, i Ringe Statsfængsel, på udslningspensionen Avedøre samt som telefoninterview i Statsfængslet Søbysøgård og med en løsladt i hans kolonihave.

Denne rapport er resultatet af disse interviews.

- *Jeg tænkte meget over, hvilke job jeg mon ville kunne få, når jeg kom ud herfra. Om der var nogen, der ville have mig. Om jeg kunne gøre noget for at redde mig i land oven på det her. Jeg var meget i tvivl og havde ingen konkrete planer. Derfor søgte jeg om at komme med på kurset.*

Mens rapporten blev færdiggjort har de tre samarbejdspartnere besluttet at tilbyde stilladskursus nr. 2 fra uge 24, og der planlægges med et 3. kursus i efteråret 2014. (se det afsluttende interview med fængselsledelsen i rapporten).

Flyer, som blev uddelt i fængslet

Stilladsforløb - mens du afsoner

- ✓ Kurset starter i november 2013 og slutter senest april 2014 (½år)
- ✓ Tilbud til 15 indsatte
- ✓ 3 ugers **systemstillads** i Horserød
- ✓ Få **truck – kran D – stort kørekort på dusør**
- ✓ **Praktik perioder** i stilladsvirksomhed
- ✓ Efter gennemført forløb – mulighed for arbejde med løn i stilladsvirksomhed og uddannelse som montør (2 år)

Er du interesseret i stilladsforløbet - kontakt Anina inden 16.september 2013

Forløbet er et samarbejde mellem **FA Stillads, High:five og Statsfængslet Horserød**

FØR KURSUSSTART – FORVENTNINGER OG TVIVL

Hvordan hørte du om kurset - og hvorfor sagde du ja?

Stilladskurset blev præsenteret på flere forskellige måder i Horserød bl.a. med en flyer, ved informationsmøder på værkstederne og ved modtagelsen af nye afsonere. Deltagerne hørte om kurset ad de forskellige kanaler:

- *Jeg så tilfældigt en af sedlerne om kurset. Jeg så nye muligheder for mig selv, hvis jeg også kunne få stort kørekort, kran og truck. Jeg trængte også til nogle input her og noget fysisk arbejde. Jeg følte mig helt låst.*
- *Jeg hørte om kurset på værkstedet, hvor de to fra FA Stillads og Lisbeth fra High:five kom. Jeg var med det samme meget positiv pga. AMU beviset. Med et AMU bevis har man da noget med herfra og har ikke helt spildt tiden.*
- *Lige da jeg ankom til Horserød, blev jeg spurgt, om det var noget for mig med stilladskursus. Jeg tænkte, ja lad os få udnyttet tiden her og få noget på papir. Det er godt at have noget at falde tilbage på. Og at det kom udefra, det var noget nyt.*

Begrundelserne fra de 8 interviewede for at sige ja til kurset dækkes fint af de tre citater, nemlig at få øje på nye muligheder for sig selv, at få et AMU-bevis med sig fra afsoningen og at bruge tiden i fængslet på noget fornuftigt.

For næsten alle havde det stor betydning, at kurset blev lavet af en privat virksomhed, særligt hvad angår troværdigheden.

- *Jeg var positiv over for, at det var et privat firma, der stod for kurset. Så ville der være rene linjer, når det ikke var Kriminalforsorgen, der lavede det. Så tænkte jeg også, at det var for vores skyld, det blev lavet, og ikke af nogen anden grund.*
- *Det lød godt, at det var et privat firma, der var inde. Så troede man ligesom mere på det. Jeg kendte også godt FA, altså jeg vidste, at det var et stilladsfirma og havde set deres navn før.*
- *Her kom der en ny lærer helt udefra, det var friskt gjort.*

Hvilke reaktioner fik du fra de andre indsatte - og fra de ansatte?

Oplevelserne er meget forskellige. Nogle mødte stor skepsis fra de andre indsatte, og andre mødte nysgerrighed eller misundelse. Et par deltagere oplevede negative reaktioner fra de ansatte, andre oplevede uvidenhed - og atter andre fik opbakning til deltagelsen.

- *Jeg hørte ikke noget negativt fra de andre. Mere at de ikke troede på, at det blev til noget, at de var skeptiske, at det næsten var for godt til at være sandt. Vagterne vidste ikke rigtig noget om det. Os, der havde været til samtale, vidste mere end dem. Det var ikke så godt, der var noget, der var kikset der.*

- *Ja, der er altid meget ævl og kævl. De negative sagde, at FA bare gjorde det for at få billig arbejdskraft. Vagterne var meget blandede, der var både positive reaktioner – det er godt med en ny chance. Og negative – ja ja, det bliver sikkert ikke til noget.*
- *Jeg har ikke hørt noget negativt, jo mest at flere indsatte gerne selv ville have været med. Også de ansatte, jeg talte med, var positive. Det handler nok også lidt om ens egen taktik og attitude, hvilke reaktioner man får.*

Hvad var dine forhåndsforventninger – og var du nervøs for noget?

Interviewene viser, at der var skabt mange positive forventninger hos alle før kursusstart. Det skyldtes især det personlige møde - på informationsmøde eller i en samtale - med underviseren Magnus fra FA Stillads, direktøren Stefan fra FA Stillads og Lisbeth fra High:five.

- *Informationsmødet med Stefan og Magnus var helt i top. De har en fed humor, og snakkede om vind og vejr. Jeg fik et godt indtryk af FA.*
- *Stefan og Magnus virkede rigtig flinke. De var gode til at forklare, hvad de ville.*
- *Jeg var til samtale med Stefan og Lisbeth, og der fik jeg et godt indtryk af det hele. Jeg glædede mig til at komme i gang.*

Men der var også en vis nervøsitet før kursusstart - for at de øvrige deltagere skulle ødelægge kurset eller for at starte i ny sammenhæng.

- *Jeg var mest bange for, at de andre skulle ødelægge det. Altså ved at snyde og fuske, trække det hele ned. Få dårlige urinprøver, så det hele blev stoppet.*
- *De to indvandrere på holdet, det var jeg lidt usikker på, altså om de ville ødelægge det.*
- *Du skal vide, hvor meget stress, der er i et fængsel. Jeg var helt stresset og sov ikke, man er på vagt hele tiden. Der bor måske 22 mænd på en gang med forskellige sprog, og vagterne er også over én. Jeg var også urolig for at starte på holdet - for hvordan det ville være med de andre dér.*

Nogle var på forhånd bange for at komme på skolebænken igen, pga. dårlige skoleerfaringer.

- *Jeg var ikke så nervøs. Jo måske lidt for det med papir, altså læse og teori. Det praktiske var jeg ikke så bange for. Men jeg glædede mig mest.*
- *Jeg er ikke den boglige type. Jeg vil gerne bruge mine hænder, lave noget praktisk. Så jeg håbede, at der ikke var for meget teori.*
- *Det var jo mange år siden, jeg havde været på skolebænken, så jeg vidste ikke rigtigt, hvordan det ville gå.*
- *Jeg har været ordblind fra barnsben, så det er ikke altid så let.*

3 UGERS KURSUS – OPLEVELSER OG UDBYTTE

Hvordan oplevede du starten - og hvordan var undervisningen?

Ifølge de interviewede kom kurset meget flot fra start.

- *Jeg blev fanget med det samme. De første dage sad vi indenfor. Det var noget med sikkerhed og sådan noget, vi skulle lære. Så kom vi udenfor og i gang. Det var bare så spændende.*
- *Der var stor gejst på kurset helt fra starten, altså begejstring. Og sammenhold. Man fik nærmest en ny familie herinde. Os 15 på holdet og Magnus (underviseren) blev hurtigt en helt speciel gruppe.*
- *Alle var meget positive på kurset. Der var stort sammenhold, også med de to indvandrere. De var med, og de vidste også noget, som jeg ikke vidste. Det var fint nok, at der var tre ældre (35-42 år) på holdet også. De var lidt mere rolige, og de havde også noget arbejds erfaring, der kunne bruges.*

Fra alle interviewede er der stor ros til underviseren fra FA Stillads. Han har haft altafgørende betydning qua sin faglige erfaring, sin indlevelses evne og tålmodighed i undervisningen, sin humor og sin personlige troværdighed.

- *Alt blev interessant for mig. Det var Magnus, han var ekstremt god, han var jo faglært, kendte hele området. Han gjorde en masse for at få os til at køre på, for at holde interessen. Fx havde han fotos med fra stormskader, så snakkede vi om dem. Vi fik også et godt grin, det er vigtigt, det er jo ikke for sjovt at sidde inde.*
- *Magnus var meget tolerant og kunne fange de forskellige. Og god til at kombinere teori og praksis. Og så har han selv siddet inde engang, da han var ung.*
- *Magnus var rigtig god. Han forklarede tingene flere gange på forskellige måder, og en gang til, til man forstod det. Han holdt også mange små pauser, og man måtte godt stå op eller gå rundt i klassen, hvis man ikke kunne sidde stille. Han vidste en masse praktisk, og så forstod han os, han havde selv siddet inde.*
- *Magnus havde et godt tag på os, han havde selv siddet inde, og vi var ligesom i øjenhøjde. Vi havde respekt for ham. Han har udstråling, humor og masser af energi. Han gik roligt frem, det var godt, for der er mange, der har noget ADHD og svært ved at huske og lære nyt – også med alle de stoffer, der bliver taget.*

Undervejs kom en matematiklærer fra fængslet på i nogle timer. Flere fremhæver uopfordret hans undervisningsform.

- *Vi havde fængslets underviser inde i matematik, det var faktisk helt ok.*
- *Altså matematikken var jo ret svær, særligt en udregning vi skulle lave. Den var enormt svær. Så kom der en matematiklærer og gjorde det på en fed og spændende måde. Med nogle farver, det var virkelig godt. Han skal have ROS.*

Hvad skete der undervejs – og hvordan gik din eksamen?

Både teoriundervisningen og bygning af stilladser foregik uden for fængslets hegn – på den anden side af vejen, hvor også fængslets skole ligger. Det varierer, hvor stor betydning den fysiske placering af kurset havde for deltagerne.

- *Det var godt, at kurset lå uden for hegnet. Det understregede, at kurset var lavet af et firma udefra. Det gav en følelse af frihed at skulle udenfor hver dag. Hegnet betyder meget, når man sidder herinde.*
- *Der var frihed i, at kurset blev holdt uden for hegnet. En tillid, der blev vist os.*
- *Det betød ikke så meget for mig, at det var uden for hegnet. For jeg kom lige fra arrest, hvor man bare sidder inde bag nogle sorte vægge og venter. Bare det at komme til Horserød var dejligt for mig. Komme lidt ud, mere plads.*
- *Det var ikke så anderledes for mig. Jeg var vant til at arbejde i VVS afdelingen i Horserød. Jeg byggede for dem, og de havde tillid til mig, så jeg kom meget rundt, også før stilladskurset.*

Der var stor begejstring for det praktiske arbejde med at bygge stilladser.

- *Vi byggede stilladser hver dag. Det var spændende, lidt for løssluppet nogen gange, for jeg har lidt højdeskræk.*
- *Vi fik bygget nogle fine stilladser. Til sidst et meget højt et, 13 ½ meter. Jeg kan godt lide, at noget er lidt farligt.*
- *Det mest spændende var de ekstra ting, vi byggede. En hængebro med trykstænger og trækstænger. Det var nogle fede mennesker, Stefan og Magnus. Vi fik lov til de her ting, fordi vi var så interesserede.*

Også kursets logbog, som én af de lidt ældre kursister ajourførte hver dag, bliver rost af alle. Logbogen gav overblik, dokumenterede deltagernes viden og kompetencer og var en hjælp for alle – ikke mindst de læsesvage deltagere.

- *Jeg skrev logbog for hele holdet hver dag. Så læste jeg op, og vi lagde fotos ind. Godt skrevet, sagde de. Det var fint nok, nu har alle logbogen at tage med sig ud.*
- *Logbogen blev rigtig god, vi har den alle sammen på et USB stik. Så kan man vise arbejdsgivere, hvad man har lavet. Og også selv bedre huske det.*
- *Vi fik en bog om koblinger o.a., den kiggede jeg meget i, og så havde vi logbogen med fotos. Den var god til os med læseproblemer. Jeg kigger tit i den, den giver et godt tilbageblik. Alle var med, det var fantastisk.*

Eksamen gik over alt forventning, da alle 14, der gennemførte kurset, også bestod eksamen. Det tilskrives især underviseren, koblingen af teori og praksis samt engagementet hos deltagerne – at alle **ville** bestå.

- *Jeg var nervøs for eksamen. Den var meget svær, hvis man ikke havde sat sig ind i det. Men jeg sad hver aften i cellen og læste pensum. Så jeg satte mig ind i det og bestod. Hvis man er interesseret, så kan det virke.*
- *Eksamen var nem. Vi fik meget hjælp på forhånd fra Magnus, han var en ener. Alle bestod, så vi kan kalde os gadestilladsarbejdere.*
- *Jeg havde kun 2 fejl. Og jeg fik ikke problemer med teorien, for det var blevet sat sammen med praksis. Det passede mig godt.*

Er der noget, der kan gøres bedre næste gang?

Der er meget stor ros til kurset fra alle deltagere, både hvad angår intentionerne med kurset, selve undervisningen og fællesskabet.

- *Alt var, som det skulle være. Jeg kan kun give topkarakter til kurset. God indlæring, alle var interesserede. Hver dag var en god dag. Hver dag var spændende. Det var sgu ikke "dum i arbejde" det her. Det var noget særligt. Det var ikke noget selvfølgelig, det her.*
- *Mine forventninger er mere end opfyldt. Både undervisningen og den måde vi blev behandlet på. Man kan faktisk ikke gøre noget bedre.*
- *Kurset var alt for kort. Det var så spændende. Jeg ville ikke slippe det. Det er svært at foreslå forbedringer. Vi var de første, og det var mega godt.*
- *Vi fik et venskab, mens vi var på kursus. Det kom af at løse fælles opgaver, du blev sat tilfældigt sammen med nogen, så skulle vi løse en opgave. Fint!*

Dog kom der et par ting frem, der kan gøres bedre næste gang: mere styr på udstyret, bedre udvælgelse af deltagerne, tydelig information om muligheder efter stilladskurset – og mere styr på ventetider og frigang for den enkelte ved praktik. Også en samlet uddannelsesplan.

- *Næste gang kunne de have lidt bedre styr på materialer. Jeg fik først mine sikkerhedssko næsten 3 uger henne i kurset.*
- *Det var rigtig godt. Bortset fra at udvælge deltagerne bedre, stille nogle HV spørgsmål til dem. Hvad vil du med kurset? Hvad skal du bruge det til? Det er træls, når der er nogen, der ikke vil noget med det, fordi man skal tidligt op som stilladsarbejder, eller man bliver beskidt. Så kunne en anden jo få chancen.*
- *Det med kørekort osv., det fik vi ikke ordentlig at vide fra starten. Altså man selv skulle betale, og at man skulle have det lille kørekort først. Det skulle vi have haft at vide. Jeg ville have meldt mig alligevel, men vi skulle have haft det at vide.*
- *Altså der er jo det med frigang og praktik, det er jo forskelligt, hvornår det kan passe ind, men det er noget møg med for lange pauser. Nu er man lige oppe og køre, er begejstret og godt i gang, og så skal man bare vente. Det er jo også i de pauser, man kan falde i med stoffer og ødelægge det for sig selv.*

- *Det vil være godt, at kurset indgik i en uddannelsesplan, så man kunne arbejde lidt med alle de forhindringer, der er fx med kørekort osv. Altså lidt mere planlægning af et forløb for hver person, det er så ærgerligt med de huller og pauser.*

Hvad er det vigtigste, du har med dig fra kurset?

Der er ingen tvivl om, at kurset har sat dybe spor hos de 8 interviewede. Det er meget rørende at høre dem fortælle om kurset og den betydning, det har haft – hvad enten det er de nye faglige kompetencer, kendskab til et privat firma med jobmuligheder, selve AMU-beviset eller øget selvtillid og tro på en fremtid uden kriminalitet.

- *Jeg har haft 6 domme på 5 år, nu gider jeg altså ikke mere. Jeg fandt jo også ud af, at man kan tjene lige så meget som stilladsarbejder, som man kan som tyveknap. Det snakkede jeg med Magnus om, så han har jo nok haft lidt pædagogisk indflydelse alligevel.*
- *Det vigtigste for mig er mit AMU-bevis. Og så tiden med Magnus. Tiden gik rigtig hurtigt, det var fordi man havde noget at brænde for. Jeg var vildt glad imens.*
- *Det var en ny vending for mig, jeg fik en tro på fremtiden. De tre uger gik rigtig hurtigt. For første gang sov jeg hele natten, jeg var træt, havde brugt min hjerne og krop. Der var stort sammenhold på kurset, vi hjalp hinanden og gav hinanden gode råd, holdt hinanden oppe. Vi ville have, at det skulle lykkes, blive en succes.*
- *Jeg har selvtillid med fra kurset. Jeg kan udøve nogle helt nye ting og bestod med bravour. Det gav jo også selvtillid, at jeg kunne hjælpe de andre lidt. Mange fanger faktisk mange ting, men de har ikke selvtillid, har ikke haft det så godt og har dummet sig. Jeg kunne faktisk godt tænke mig at arbejde med de unge, der sidder inde. Jeg har en del erfaring, jeg kunne godt tænke mig at bruge i et job engang i fremtiden. Og måske kombinere det med al det praktiske, jeg kan.*
- *Kurset var virkelig en vending, en ny chance for mig, jeg tænker på det hele tiden nu. Jeg havde ikke nogen fremtidsplaner før stilladskurset, jeg havde ikke tænkt på noget, måske noget med transport ligesom min far. Nu er det stillads, jeg vil.*
- *Det vigtigste er AMU beviset. Og at jeg fik indblik i et firma (FA). Og jeg var så heldig at være blandt de første i praktik og videre på skolen. Det var dejligt.*

Vil du anbefale kurset til andre?

Alle de interviewede vil anbefale kurset til andre, hvis det bliver lavet igen.

- *Jeg vil gerne anbefale kurset som alternativ til at være kriminel.*
- *Jeg vil helt klart anbefale det til andre. Genialt, fedt. Og godt med et AMU bevis til bagefter. Vi bestod jo alle sammen.*
- *Jeg vil helt sikkert anbefale det til andre. Det har jeg allerede gjort.*

EFTER KURSET – LIGE NU OG I FREMTIDEN

Hvad vil du gerne nu? Er der sket ændringer i dine planer på kurset?

Af de 8 kursister har kun én indtil nu fulgt masterplanen for det samlede forløb. Vedkommende afsoner stadig i Horserød, er i praktik i FA, tager kurser på Erhvervsskolen (truck) og får snart et job i FA Stillads.

- *Jeg vil gerne blive i FA. Jeg er kommet med i et projekt her, hvor FA betaler for certificering, du ved ISO Dansk Standard, de vil gerne have certificeret stilladsbranchen. Jeg håber, jeg kan hjælpe med dét, jeg har arbejdet med det før. Mine forventninger er blevet indfriet helt vildt. Over forventning. Jeg er blevet helt afklaret med, hvad jeg vil med job.*

De øvrige 7 kursister:

- som noget positivt – er de løsladt/tæt på løsladelse og i gang med jobsøgning eller i job
- som noget negativt – er de overflyttet til lukkede fængsler, kan ikke aflægge ren urinprøve, som er betingelsen for at komme i praktik, eller har på anden vis for en tid ødelagt det for sig selv.

Tre kursister, der stadig afsoner, håber, at de kan komme i praktik i FA senere.

- *Jeg drømmer om stillads, jeg tænker på det hele tiden, jeg vil bare gerne tilbage. Men jeg dummede mig, så jeg nåede ikke at komme i praktik. Nu er jeg i misbrugsbehandling i et lukket fængsel, bagefter vil jeg gerne tilbage til Horserød og i praktik hos FA. Jeg har tænkt på at ringe til Stefan og spørge, om han vil have mig. Jeg var ret god på kurset, så det håber jeg, han vil.*
- *Jeg er mere bevidst. Altså om, hvad jeg vil. Jeg brænder for stillads nu. Min onkel er i et stilladsfirma, han vil hjælpe mig til job, hvis jeg kan holde mig i skindet. Det kunne måske også blive i FA, de er rigtig flinke derude, jeg vil gerne i praktik igen. Jeg håber, de vil tage mig tilbage.*
- *Jeg kunne godt tænke mig praktik i FA. Og måske få et job der, jeg synes ikke, at stilladskurset var så svært, jeg tror godt, jeg kunne klare et job. Så det er en ny mulighed for mig. Måske, hvis jeg får styr på stofferne.*

To andre går efter et job i stilladsbranchen.

- *Da jeg kom ud, lagde jeg mit CV ind på Jobnet og fik tilbud fra 2 stilladsfirmaer til 230 kr. i timen. Men jeg har en skulderskade lige nu, så min læge siger, jeg skal vente 1 måned med at arbejde. Stefan og Magnus har også sagt, at jeg bare kan ringe, og så har jeg en ven med et stilladsfirma. Så jeg får nok noget i branchen.*
- *Min storebror har et nedrivningsfirma. De har også stilladsarbejdere. Han har brug for en, der har stilladskurset, har beviset ligesom mig. Der kan skrive under på, at stilladset er ok. Så det er min plan nu, om en måned, når jeg er ude. Jeg kunne også godt finde på at kontakte FA igen, altså kontakte Magnus for et job.*

De to sidste skal meget snart tilbage i deres gamle job med de nye kompetencer i bagagen.

- *Jeg har fået bedre jobmuligheder. Hos min gamle chef kan jeg lave lidt andre ting i jobbet. Få mere ansvar, godkende ting. Jeg er den eneste i firmaet med et stilladskursus. Ellers kan jeg nok få job i et stilladsfirma, men jeg starter i mit gamle firma først, når jeg kommer ud om 1 1/2 måned.*
- *Jeg var så heldig at være blandt de første i praktik og videre på erhvervsskolen. Det var dejligt. Nu skal jeg tilbage til mit gamle firma, så vil jeg prøve, om jeg senere kan få det lastbilkørekort.*

Hvad var High:fives rolle på kurset? Vil du bruge High:five fremover?

Kun 3 af de 8 interviewede kendte High:five på forhånd, de havde alle hørt, at High:five hjalp folk i job. De øvrige 5 kendte ikke High:five. Deres egne forklaringer på dette er: at de ikke har afsonet før, at de bor på Bornholm - eller at de er for gamle ifht. High:fives målgruppe.

De fleste har bemærket, at Lisbeth fra High:five havde en vigtig rolle i forbindelse med stilladskurset. Der er ingen kritiske bemærkninger, men udelukkende positive tilbagemeldinger på High:fives og Lisbeths evne til at smidiggøre samarbejdet med fængslet, sikre kursets fremdrift og praktikken på FA Stillads - og bakke op om det den enkelte kursist.

- *Jeg kunne godt mærke, at High:five arrangerede en masse rundt om kurset.*
- *Lisbeth fra High:five hun var i øjenhøjde med os. Sød. Imødekommende. Vi følte os værdsat. High:five gjorde en masse for at det skulle fungere. De havde gennemslagskraft ifht. fængslet fx med udstyr, materialer o.a. – 'Altså hvis det ikke er der, kan vi jo ikke gennemføre kurset.' Det sparede tid, for alting går så langsomt i et fængsel, hvis man skal have lov til noget.*
- *High:five har mest været inde efter kurset. For at få tingene til at hænge sammen. Men Lisbeth har også været der undervejs, bakket op, rost os. Det er også vigtigt.*
- *Jeg synes, at High:five var meget vigtig undervejs. Det var dem der tog al snakken og al bøvl med fængslet, altså løste nogle problemer fx søgte om, at vi fik computertilladelse i fængslet.*
- *Det var tydeligt, at High:five var med til at lave kurset, men det betød ikke rigtig noget for om jeg ville deltage. Til gengæld var det altafgørende undervejs, at Lisbeth var der og viste interesse for mig og opbakning til holdet. Hjælp med en plan, for det gjorde skolen her i Horserød ikke.*
- *High:five har garanteret lavet en masse baggrundsarbejde, ellers var det nok ikke blevet til noget. Men det var ikke noget, jeg rigtigt bemærkede undervejs. Det var nok fordi, det kørte godt.*

Kursisterne kunne også finde på at bruge High:five igen – og anbefale High:five til andre.

- *Ja, jeg vil bruge High:five. De skaber jo job for os. Jeg ringer nok til Lisbeth en af dagene, jeg vil jo rigtig gerne tilbage til FA.*
- *Jeg synes, det er positivt, at High:five følger op. Og spørger os, som har været med på kurset, så vi bliver inddraget. Jeg vil også ringe, hvis jeg ikke finder et job.*
- *Selvfølgelig vil jeg da bruge High:five og anbefale dem til andre. De kommer jo med en håndsækning udefra.*
- *Som løsladt kunne jeg nok godt finde på at kontakte High:five. Jeg vil anbefale High:five til de unge. High:five har gode intentioner, de kommer udefra. Det er der brug for her.*
- *Det er godt, at High:five sørger for, at folk kommer ud i job. Lisbeth motiverer folk, også mig, det er super fedt. Hun interesserer sig, giver ikke op. Hun er cool. Jeg vil helt hundrede bruge High:five igen – og helt sikkert fortælle det til andre.*
- *Jeg vil måske bruge High:five, når jeg kommer ud. Men først vil jeg prøve selv at finde et job. Min onkel vil hjælpe, nu jeg har AMU beviset. Jeg kan godt anbefale HF, men jeg vil især anbefale kurset. Det var bare genialt!*

FÆNGSELSLEDELSEN FÅR ORDET

Efter interviews med de 8 kursusedtagere har vi bedt fængselsledelsen i Horserød om at medvirke i et interview. Lars Kure har været beskæftigelsesleder i Horserød i fire år.

- *Jeg har to opgaver som ansvarlig for beskæftigelsen, dels at skaffe intern beskæftigelse for de indsatte i form af arbejdsopgaver på vores værksteder og dels at hjælpe med at skaffe beskæftigelse eksternt – at få de indsatte godt ud over hegnet, når de har afsonet en dom. Det er hele målet for vores arbejde.*

Er der forskel på stilladskurset og anden undervisning i fængslet?

Horserød er landets største åbne fængsel med ca. 220 indsatte. Fængslet er under udbygning, så der bliver plads til 250 indsatte. Fængslet har landets højeste frigang og er kendt for at arbejde meget målrettet med uddannelse og udslusning, og der foregår masser af undervisning og kurser i form af FVU, AMU, EUD m.m.

- *Den uddannelse, vi normalt laver, fører jo ikke automatisk til job. Det er her, samarbejdet med en privat virksomhed som FA Stillads er anderledes. På kurset opbygges en relation mellem arbejdsgiver og arbejdstager, som kan føre til job bagefter. Som jeg ser det, er det relationsopbygningen, der er mest afgørende.*

Med stilladskurset i efteråret 2013 var det første gang en virksomhed kom inden for murene og underviste de indsatte. Det blev mødt med skepsis fra både indsatte og ansatte.

- *Folk var forbeholdne og troede ikke rigtig på det. Kan det virkelig passe? Ud over de 3 ugers stilladskursus gav vi jo også mulighed for at komme i praktik hos FA, tage truckcertifikat, stort kørekort m.m.. Det var en god pakke, vi havde fået lavet, måske næsten for god, med alle mulighederne bagefter for truck, stort kørekort osv. Alligevel var det svært at få de indsatte til at melde sig, vi skulle bruge et hold på 15 deltagere, og det var kun lige, at vi fik det.*

Hvad har I lært af det første stilladskursus?

De tre samarbejdspartnere – Horserød, FA Stillads og High:five - har lært en masse undervejs, som skal bruges, når der i 2014 køres to nye hold stilladskurser.

- *Skepsis forsvandt, da de gode historier begyndte at komme frem. Historier om sammenhold, om underviseren fra FA, om hvor spændende det var, og til sidst om at alle bestod kurset. Derfor er det med at holde gryden i kog og sætte et nyt hold i gang, nu hvor der er kommet en efterspørgsel og en positiv stemning.*

Partnerskabet har stået sin prøve. Det har været forberedt gennem 1 ½ år og har krævet mange ressourcer. Der er gjort nogle hard core erfaringer med hold 1, som man vil forsøge at tage højde for på de næste kurser. Det første problem har været at få et sammenhængende forløb for den enkelte deltager med kursus, praktik, undervisning på Erhvervsskole, uden slip og huller.

Det andet problem har været stoffer.

- *Med de næste hold har vi afsat dedikerede sagsbehandlerressourcer, så vi kan løse problemer omkring frigang til praktik eller til kurser i truck o.a., så hurtigt og smidigt som muligt. Også problemer med afsoning i andre fængsler eller på pensioner vil vi forsøge at løse op front for kursisterne, så vi kan skabe en sammenhængende proces. En anden vigtig ting er, at vi kobler misbrugsbehandling på fra kursusstart for de deltagere, der ikke afleverer en ren urinprøve. Det er simpelt hen et krav for at kunne deltage, at man går i behandling.*

Lars Kure giver High:five en stor del af æren for, at partnerskabet har fungeret.

- *Lisbeth fra High:five har været meget engageret og lagt meget arbejde i partnerskabet. Normalt har High:five en snæver målgruppe, hvad angår alder og krav om at være stoffri. Den har man set bort fra her, hvad vi synes, er meget vigtigt. Og så har deltagerne fået en stærk relation til High:five, som de vil kunne få gavn af på den lange bane.*

Hvad skal der ske med stilladskurset fremover?

I juni starter hold 2 af stilladskurset og i efteråret hold 3. Her vil man tydeligt præsentere, at det er et 3-ugers stilladskursus, deltagerne kommer med på. Og at der så efterfølgende er **mulighed** for praktik, truck osv., hvis den enkelte selv tager ansvar for sit forløb, bl.a. hvad angår at holde sig stoffri.

Med de næste hold sættes antallet af deltagere også lidt op, så økonomien forbedres – og de tre samarbejdspartnere har præciseret deres indbyrdes roller og opgaver, så de hver for sig gør det, de er bedst til.

- *Det er meget afgørende, at værdikæden er på plads: at partnerskabet er økonomisk bæredygtigt og giver et out-put til alle parter. Med stilladskurset får de indsatte en oplevelse af, at erhvervslivet kan bruge dem; de får en relation til en arbejdsgiver - og de får et AMU-bevis. Fængslet medvirker til resocialisering, skaber fornuftig beskæftigelse for de indsatte og får indfriet nogle AMU-måltal. Og FA skulle gerne få nogle nye medarbejdere - de har fået én medarbejder ud af hold 1, og målet med hold 2 og 3 er fem nye stilladsmedarbejdere per hold.*